

عنوان مقاله:

تحلیل فرایند بسط معنایی گفتمان در مخزن الاسرار نظامی (با تکیه بر نظریه روش سازی معنایی ونسان ژوو)

محل انتشار:

دوفصنامه زبان و ادب فارسی (نشریه سابق دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز)، دوره 74، شماره 243 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

فضل الله خدادادی - زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بین المللی امام خمینی، قزوین، ایران.

خلاصه مقاله:

تعمق در بوطیقای روایت مخزن الاسرار نظامی نشان می دهد که کلیت ساختار این اثر، گفتمانی مشتمل بر بیست مقاله با موضوعات متنوع است که شاعر در هر مقاله برحسب گفتمانی اخلاقی- دینی به طرح موضوعاتی نظیر آفرینش، جایگاه انسان، ارزش سخن، بی اعتباری دنیا و...پرداخته است. از دیدگاه نشانه - معناشناسی آنچه در این گفتمان مهم به نظر می رسد، روش چینش و توسعه معنایی کلام شاعر است، چراکه در هر مقاله از کلیات شروع کرده و به تدریج - به خصوص در ابیات پایانی هر مقاله- سخن خود را با هنرمندی به سمتی می برد که سپس آن حکایتی مرتبط با موضوع و معنای گفتمان مقاله می آورد و با این کار علاوه بر معنای تازه بخشیدن به گفتمان، بستری برای ایجاد بسط و اثبات معنایی گفتمان فراهم می آورد. هدف پژوهش حاضر تحلیل فرایند بسط و اثبات معنا در گفتمان مخزن الاسرار است، بنابراین نگارنده جهت اثبات ادعاها و همچنین علمی کردن نتایج کار، از نظریه «روش سازی معنایی» ونسان ژوو (۱۹۹۷) مدد گرفته است. نتایج پژوهش حاضر که به شیوه توصیفی- تحلیلی فراهم آمده نشان می دهد که نظامی در مخزن الاسرار در هر مقاله ابتدا اطلاعاتی کلی در یک گفتمان با فضای خاص می آورد، سپس با محدود کردن دامنه کلام، سخن خود را به حکایتی متصل می کند که مضمون آن با ارزیابی یک شخصیت داستانی، موید و بسط دهنده معنا و مضمون گفتمان در آن مقاله است.

کلمات کلیدی:

تولید معنا، بسط معنایی، روش سازی معنایی، مخزن الاسرار، ونسان ژوو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1279942>

